

I. SAĞLIK KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

Sağlık Meslek Birlikleri Danışma Kurulu'nu oluşturan Türk Tabipleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türk Dişhekimleri Birliği ve Türk Veteriner Hekimleri Birliği'nin tüm ülke düzeyindeki delegeleri, 25-26 Şubat 1989 tarihinde Ankara'da I. Sağlık Kurultayında toplanarak aşağıdaki hususları ilgili kişi ve kuruluşlara, yetkililere ve kamuoyuna bildirmeye karar vermişlerdir:

Kurultay Delegeleri, sağlık işkolunda gerçekleştirilen bu birliği, tüm sağlık emekçilerinin demokratik birliğini sağlamaya yönelik güçlü bir adım olarak kıvançla selamlarlar; sağlık işkolundaki bütün çalışanların birliğe bir an önce kazandırılabilmesi için gerekli her türlü çalışmaların yapılması konusunda, Sağlık

Doğuştan kazanılmış bir hak olan sağlıklı yaşam hakkı, insan hakları ve özgürlüklerinin önkoşuludur.

Sağlık; beslenme, konut, çevre sağlığı ve işgüvenliği sorunlarının çözümlenmesi ve toplumun sosyal güvence altına alınmasıyla bir bütündür.

Sosyalleştirme yasanının bugüne kadar işlevini yerine getirecek boyutta uygulanmamasının nedeni, sağlık politikasının bir hükümet politikası olmayıp bir devlet politikası olması zorunluluğunun ayırıcılığıdır.

Siyasi iktidarların çağdaş sağlık hizmetlerinin gereği olan toplumsal ve demokratik katılımı reddeden tutumları, sağlık sorunlarının ertelenemez boyutlarda ağırlaşmasının bir diğer nedenidir.

bölgesel farklılıkların ve koşulların göz ardı edilmemesi gereğidir.

Sağlık hizmetinde sürekliliği gereken bir diğer konu da, sağlık elemanının ve toplumun eğitimi sorunudur. Bugün halk sağlığı eğitiminin sözkonusu olmadığı ülkemizde, bilimsel ve özerk sağlık elemanı eğitimi de olmadığı açıktır. Bu olumsuzluğun başlıca nedeni olan YÖK, çağdaş, özerk ve bilimsel çerçevede yeniden düzenlenmelidir. Bu düzenlemede sağlık elemanının bilimsel niteliği artırılırken, sayısal artışı da akılcı bir plana bağlı olmalıdır. Böylelikle bir planlamaya aykırı uygulamalar, halk sağlığı adına büyük bir sorumsuzluk olur.

Ülkemiz sağlık hizmetlerinde temel sorun haline gelen yönetim konusunda; en uç noktadan merkeze kadar, yetenekli ve yetkili sağlık yöneticilerinin yetiştirilebilmesi için önlem alınmalıdır.

Uygulanan yanlış ekonomik politikalar sonucunda, üretimi gerileyen gıda maddelerinin fiyatları durmadan yükselirken, satın alma gücü azalan halkımız, her geçen gün yetersiz ve kontrolsüz gıdalarla daha kötü beslenir ve gıda yerine ilaç tüketir hale gelmiştir.

Türkiye'de kurulu yerli ve yabancı ilaç tükellerinin sağlık politikasını yönlendirmesi sonucu, tedavi edici sağlık hizmetlerine ağırlık verilmesi ile bu tüketim daha da artmış ve bundan karlı çıkan tek kesim ilaç tükelleri olmuştur.

Bu bağlamda, gereksiz ve yanlış ilaç tüketimini de bir ölçüde önleyebilecek yöntem, koruyucu sağlık hizmetlerine ağırlık vermek ve Sosyalleştirme Yasasında yer alan ilk basamak hekimliğinin, kentler düzeyinde de oluşturulmasını sağlamaktır.

İnsan ilaçlarında görülen bu tekelci dayatmaya dayalı tüketimin, veteriner ilaçlarına yayılması, veteriner ilaçların serbestçe satılması ve kullanılışı ortaya çıkmakta, bu ise sonuçta yine çevre ve insan sağlığı üzerinde olumsuz olarak izlenmektedir.

Bu anlamda ilaçta, üretiminden tüketimine kadar olan her aşamada devletin ağırlığı olan; patent, reçetesiz ilaç, mal farklılaştırması gibi kavramları içinde barındırmayan "Türkiye İlaç Politikası" yeniden oluşturulmalı ve bu politikanın uygulanması sonucunda, ilaç; bulunabilir, alınabilir ve güvenilir olmalıdır.

Çağdaş sağlık hizmetinin bir ekip çalışması olması gerekliliğinin bilinci ile, "Sağlık İşkolu" bütünlüğünde, Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetlerinde çalışanların, hizmet özellikleri ve kariyer-

(Devamı 7. sayfada)

Sağlık Meslek Birlikleri Danışma Kurulu

Meslek Birlikleri Danışma Kurulunu görevlendirir ve yetkilendirirken, diğer sağlık meslek mensuplarına da bu yönde çabalarını yoğunlaştırmaları için çağrıda bulunurlar.

Kurultay Delegeleri, ülkemizde yaşayan sağlık krizinin kabul edilemez ve onur kırıcı olan göstergelerinin sorumluluğunun sağlık emekçilerine yüklenemeyeceğini, bu sorumluluğun çağdışı bir sistemi özel çıkarları için sürdürmekte ısrar edenlere ait olduğunu kuvvetle vurgular.

Kurultay Delegeleri, Sağlık Meslek Birlikleri Danışma Kurulunun I. Sağlık Kurultayına sunulan raporunu, ülkemiz sağlık sorunlarına gerçekçi bir yaklaşım çerçevesi olarak kabul eder. Bu çerçeve üzerinde tüm sağlık mensuplarını bütünlüştürücü, geliştirici ve üretken çalışmalarda bulunmaya çağırır.

Türkiye'de halkın çığ gibi büyüyen sağlık sorunlarına, ancak yıllardır uygulanmayan sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi ile çözüm getirilebilir.

Demokrasinin tüm kurum ve kuruluşları ile oluşturulduğu ortam koşullarından yoksun ülkemizde, dönemsel siyasi bunalımların devlet yönetimine yansması, sonuçta sağlık hizmetlerinin çökmesine de neden olmaktadır.

Bu nedenle Kurultay Delegeleri, devletin bütün kurumlarının sorumluluğu altında olması zorunlu olan sağlık hizmetlerinin, toplumun gereksinmelerine yanıt verecek biçimde üretilmesi için, öncelikle demokrasinin kesintisiz ve tüm işleriyle oluşabilmesi yolunda çaba gösterilmesini, öncelikli bir görev olarak kabul eder.

Sağlık hizmetlerinin toplumun gereksinmelerine yanıt verebilmesi için gerekli koşul, devletin, sağlık politikasını, hizmeti üretken ve hizmeti kullananlarla birlikte hazırlamasıdır. Bu hizmetin finansmanı da, Milli Savunma ve Milli Eğitim programlarında olduğu gibi kamu kaynaklarından ve devlet bütçesinden sağlanmalıdır.

Süreklilik taşıması zorunlu olan sağlık hizmeti programlarında bir diğer ilke,